

ČESKOSLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

251471

(11) (B1)

(22) Prihlásené 27 02 84
(21) (PV 1344-84)

(40) Zverejnené 13 11 86

(45) Vydané 15 08 88

(51) Int. Cl.⁴
B 01 D 3/32

(75)
Autor vynálezu GAJDOŠ IVAN ing., KOŠICE

(54) Zariadenie na čistenie argónu od dusíka

1

Podstata spočíva v tom, že z kvapalného argónu sa vytesňuje dusík pomocou argónu. Proces čistenia prebieha kontinuálne a pôvodný obsah dusíka je možné podstatne znížiť.

Rešení môže byť využité vo všetkých výrobniach kvapalného alebo plynného argónu a najmä v metalurgických kombinátoch pri výrobe špeciálnych druhov ocelí, kde sa používa argón. Spôsob a zariadenie môže byť použitý aj v chemickom priemysle.

2

Vynález sa týka zariadenia na čistenie argónu od dusíka. Výroba argónu v zariadeniach na delenie vzduchu je charakteristická prísnymi požiadavkami na obsah dusíka vo vyrobenej argóne. Zvýšený obsah dusíka v argóne zapríčinuje nadmerný výskyt dusíkových v mestkov v špeciálnych oceliach, upravovaných argónom, čo má nepriaznivý vplyv na kvalitu ocele. Zvarovacie prístroje s ochranou atmosférou vyžadujú argón s vyššou čistotou. Čistý argón nedobúda stále väčšieho významu v metalurgických pochodoch ako inertná atmosféra k zvyšovaniu kvality a čistoty výrobkov. Argón ako ochranný plyn sa taktiež používa pri analitickej a chemicko-preparatívnych práciach.

Na dodatočné čistenie argónu od dusíka sa doteraz používajú skvapalňovacie a rektifikačné zariadenia alebo zeolitové dsorbéry.

Nevýhodou odstráňovania dusíka z argónu na dodatočnej rektifikácii v kolíne je hlavné investičná a energetická náročnosť tohto spôsobu.

Nevýhodou odstráňovania dusíka z argónu v zeolitových adsorbéroch je energetická náročnosť tohto spôsobu čistenia a nutnosť obstarávania špeciálnych druhov zeolitov do adsorbérov z dovozu. Adsorbéry musia byť vyhotovené z kvalitných materiálov, nakoľko pracujú pri extrémne nízkych a vysokých teplotách.

Uvedené nevýhody odstraňuje a problém rieši zariadenie na čistenie argónu od dusíka podľa vynálezu. Podstata vynálezu spočívá v tom, že v zariadení vybavenom zásobníkom kvapalného argónu s vedením kvapalného argónu zaústeným do odparovača, pričom odparený a ohriaty argón z odparovača vstupuje do vedenia, zaústeného do spodnej časti zásobníka kvapalného argónu, cez ktorý prebubláva, pričom výtesnený dusík vystupuje zo zásobníka cez vedenie s armatúrou 6, umiestnenej vo vrchnej časti zásobníka. Množstvo odpareného a ohriateho argónu do zásobníka 1 kvapalného argónu je regulované podľa analyzátoru 7 obsahu dusíka alebo argónu v kvapalnom argóne.

Výhody vynálezu oproti jestvujúcemu sta-

vu techniky oproti používaným spôsobom dodatočného čistenia argónu spočívajú v tom, že je možné podstatne znížiť pôvodný obsah dusíka v argóne, čo má priaznivý vplyv na kvalitu vyrábaných, argónom upravovaných špeciálnych ocelí.

Veľkou výhodou je nízka investičná a energetická náročnosť a to, že vo výrobniach argónu je obvyčajne k dispozícii zásobník kvapalného argónu a odparovač, ktoré sa pri tomto spôsobe s výhodou používajú.

Výhodou je tiež možnosť intenzívnejšie vyrábať argón aj s vyšším obsahom dusíka a tým možnosť väčšej zásoby a dodávky argónu odberatelom.

Medzi výhody patrí jednoduchosť manipulácií, ktoré môžu prebiehať kontinuálne s ručným alebo automatickým ovládaním jednotlivých armatúr a regulovaní príslušných veličín.

Výhodou je aj to, že celý cyklus dočisťovania je možné podľa požadovanej konečnej čistoty vyrobeneho orgónu opakovať.

Príklad uskutočnenia spôsobu a zariadenia podľa vynálezu je znázornený na príloženom výkrese. Zariadenie pozostáva zo zásobníka 1 kvapalného argónu, ktorý je tepelne izolovaný izoláciou 2 a vybavený vedením s armatúrou 3, zaústeným odparovača 4, pričom odparený a ohriaty argón z odparovača vstupuje do vedenia s armatúrou 5, zaústeným do spodnej časti zásobníka 1 kvapalného argónu, cez ktorý prebubláva, pričom výtesnený dusík vystupuje zo zásobníka cez vedenie s armatúrou 6, umiestnenej vo vrchnej časti zásobníka. Množstvo odpareného a ohriateho argónu do zásobníka 1 kvapalného argónu je regulované podľa analyzátoru 7 obsahu dusíka alebo argónu v kvapalnom argóne.

Pôvodný obsah dusíka v argóne je možné zariadením podľa vynálezu podstatne znížiť.

Vynález môže byť využitý vo všetkých výrobniach kvapalného alebo plynného argónu a najmä v metalurgických kombinátoch pri výrobe špeciálnych druhov ocelí, kde sa používa argón. Zariadenie podľa vynálezu môže byť použité aj v chemickom priemysle.

P R E D M E T V Y N Á L E Z U

Zariadenie na čistenie argónu od dusíka vyznačujúce sa tým, že pozostáva zo zásobníka (1) kvapalného argónu, ktorý je tepelne izolovaný izoláciou (2) a vybavený vedením s armatúrou (3), zaústeným do odparovača (4), pričom na výstupie z odparovača

(4) je vedenie s armatúrou (5) odpareného a ohriateho argónu zaústeného do spodnej časti zásobníka (1) kvapalného argónu, pričom na vrchnej časti zásobníka je umiestnené vedenie s armatúrou (6) výstupu dusíka.

251471

